Vergaderstuk Algemeen bestuur

HetWaterschapshuis

Opsteller Sanne Hooijer	Aantal pagina's 8
Behandelend gremium Algemeen bestuur	Datum voorgelegd 16 april 2020
Agendapunt, Onderwerp Voorstel actualisatie begroting 2020	Agendering Ter besluitvorming
Kopie aan	Kenmerk V0458/H009340

CONCEPT

1 Samenvatting voorstel

Bij het vaststellen van de primaire begroting 2020 op 17 april 2019 is aangekondigd dat voor 2020 een gewijzigde begroting zal worden opgesteld, welke is aangepast aan de actualiteit. In de Planning & Controlcyclus die op 28 november 2019 door het Algemeen bestuur is vastgesteld is aangegeven dat deze 1e begrotingswijziging 2020 (inclusief zienswijzeprocedure) parallel wordt uitgevoerd met het begrotingsproces 2021, zodat waterschappen slechts 1 zienswijzeprocedure hoeven te doorlopen.

De geactualiseerde begroting 2019 liet een forse groei zien uitgedrukt in euro's en in begrote uren. Dit niveau zet zich door naar 2020. Het vertrouwen in HWH groeit en dat uit zich onder andere in een toename in het aantal projecten. De ambitieuze groei heeft een aantal organisatorische uitdagingen met zich meegebracht. In 2019 zijn hiervoor maatregelen genomen, wat zich onder andere heeft geuit in een bredere (capaciteits)basis in de instandhouding en aandacht voor de cultuur binnen HWH. Hieraan ondersteunend is het beleid voor de invulling van de flexibele schil opnieuw beoordeeld. Hierdoor kunnen medewerkers aan HWH worden gecommitteerd, zonder daarbij concessies te doen aan de gewenste flexibilteit. Deze maatregelen geven een goede basis om op verder te bouwen in 2020.

De geactualiseerde begroting 2020 stijgt met € 4,2 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2020. In de Gemeenschappelijke regeling van HWH is bepaald dat uitsluitend projecten en programma's kunnen worden begroot waarvoor een dienstverleningsovereenkomst is afgesloten. Dit verklaart dan ook de stijging in de geactualiseerde begroting 2020. Nieuwe projecten zijn toegevoegd aan de begroting, alsmede de actualisatie van de lopende projecten op basis van een afgesloten dienstverleningsovereenkomst. Een meer gedetailleerde financiële analyse van de begroting is opgenomen in hoofdstuk 4.

Uit het koersplan 'Wijzer naar 2020' is de wens geuit om over te gaan van multi-projectmanagement naar strategische programmasturing. Nadat in januari 2019 vorm is gegeven aan de organisatie van de programma's zijn de opdrachtgevende secretaris-directeuren (SD's) hiermee aan de slag gegaan. Voorsorterend hierop is nu ook de programma-indeling in de geactualiseerde begroting 2020 gewijzigd.

Een aantal programma's heeft de programmaopdracht inmiddels vervat in een programmakaart. Hiermee is de Opdrachtgeverstafel (OGT) in staat gesteld de geformuleerde opdracht op waarde te taxeren binnen hun strategische kaders met bijbehorende financiële ruimte voor doorontwikkeling. Dit alles is vastgelegd in een DVO. Met programmasturing kan hierdoor meer gelijkmatigheid in de begrotingen gecreëerd worden (prioritering binnen een programma is wel mogelijk). Door besluitvorming van de OGT kunnen nieuwe initiatieven echter nog steeds leiden tot nieuwe projecten welke de begroting van HWH verhogen.

Voor die programma's die nog niet tot een eindafwikkeling van hun opdracht zijn gekomen, zal 2020 worden gezien als overgangsjaar. Voor deze programma's zijn alleen de huidige DVO's in de begroting verwerkt en zullen de voorziene nieuwe projecten in de loop van 2020 nog leiden tot begrotingswijzigingen.

2 Inleiding

Voor u ligt de geactualiseerde begroting 2020 van Het Waterschapshuis. Deze begroting maakt inzichtelijk op welke wijze het Waterschapshuis de in 2020 door de waterschappen gestelde doelen wil realiseren en welke financiële middelen de waterschappen hiervoor beschikbaar stellen.

De geactualiseerde begroting 2020 is gebaseerd op:

- Een flexibele organisatie waarin de medewerkers die de programma's/projecten/diensten uitvoeren worden ingeleend vanuit de waterschappen of, indien nodig, worden ingehuurd vanuit de markt.
- Een organisatie die in haar programma's werkt volgens Integraal Project Management (IPM).
- De uitgangspunten van de vastgestelde kaderbrief 2021, voor zover zij invloed hebben op 2020.

Gezien het huidige standpunt van de belastingdienst ten aanzien van de omzetbelasting in de positie van HWH, is de begroting opgesteld in bedragen exclusief BTW. De totale kosten worden door HWH verhoogd met BTW in rekening gebracht bij de deelnemers

In de geactualiseerde begroting 2020 zijn enkele aanpassingen verwerkt ten opzichte van de primaire begroting 2020:

- De uurtarieven in de begroting zijn gebaseerd op de Handleiding overheidstarieven 2019 (ministerie van Financiën) en zijn geïndexeerd met 3,0% voor het onderhandelingsresultaat op de cao Werken voor waterschappen 2020:
  - Per 1 januari 2020 worden de salarissen met 2,5% verhoogd.
  - Per 1 juli 2020 worden de salarissen met 1,0% verhoogd. Effectief is dat voor 2020 0,5%.
- Op basis van de bovenstaande uitgangspunten zijn de uurtarieven voor inleen (vanuit waterschappen), inhuur van de markt en overheid bijgesteld van € 84,13 naar € 85,49 (excl. BTW). De inhuurtarieven kunnen in 2020 echter onder opwaartse druk komen te staan vanwege de aanhoudende schaarste aan (ICT)personeel. Voor nu zien we geen aanleiding de gemiddelde uurtarieven voor inleen en inhuur verder te verhogen.
- De uurtarieven voor medewerkers op de payroll zijn bijgesteld van € 75,80 naar € 67,98 (excl. BTW). Het begrote tarief kwam niet overeen met de werkelijke loonkosten. Uit de analyse van de loonkosten van de medewerkers op de payroll, bleek dat het begrotingstarief gebaseerd zou moeten zijn op basis van de directe loonkosten (exclusief overhead) in plaats van integrale loonkosten. Daarnaast liggen de werkelijke loonkosten op het niveau van schaal 12 in plaats van schaal 11.
- In de financiële analyse in hoofdstuk 4 is toegelicht wat de wijziging in uurtarieven in de begroting van HWH betekent.
- De ontwikkelingen en actualisaties in dienstverleningsovereenkomsten zijn verwerkt.
- De actuele capaciteitsplanning per project is verwerkt.
- De projectmatige aanpak van de in 2017 ingezette kwaliteitsimpuls van HWH (interne projecten) wordt in 2020 c.q. Q1 2021, na de verhuizing, afgerond en zal in 2021 overgaan in een continu verbetertraject. De afronding van de interne projecten zijn begroot in 2020.

3 Structuur en de systematiek van de begroting

De hoofdindeling van de geactualiseerde begroting 2020 is gelijk aan de primaire begroting 2020:

- Deel 1: Instandhouding
- Deel 2: Projecten waterschappen
- Deel 3: Projecten derden
- Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen in 2020

Voor meer informatie wordt verwezen naar de leeswijzer in hoofdstuk 2 van de geactualiseerde begroting.

CONCEPT

3.1 Uurtarieven en opslagen

Het gemiddelde begrotingsuurtarief voor inleen en inhuur van de markt en overheid in 2020 is € 85,49 excl. BTW (gebaseerd op gemiddeld schaal 12). Voor medewerkers op de payroll wordt een gemiddeld begrotingstarief in 2020 gehanteerd van € 67,98 excl. BTW (gebaseerd op gemiddeld schaal 12). De uurtarieven zijn gebaseerd op de Handleiding Overheidstarieven 2019, Ministerie van Financiën, en geïndexeerd met 3,0% voor het onderhandelingsresultaat op de cao Werken voor waterschappen 2020:

- Per 1 januari 2020 worden de salarissen met 2,5% verhoogd.
- Per 1 juli 2020 worden de salarissen met 1,0% verhoogd. Effectief is dat voor 2020 0,5%.

De rekentarieven voor de doorbelastingen van instandhouding zijn exclusief BTW:

- Virtuele werkplek: € 250 per maand per medewerker (primaire begroting 2020: € 300 inclusief BTW);
- Capaciteitsmanagement: € 4.200 per medewerker voor de gehele begeleiding van instroom. Voor contractverlengingen wordt een rekentarief van € 2.100 gehanteerd (primaire begroting 2020: € 5.000 c.q. € 2.500 inclusief BTW);
- Inkoop: maximaal € 850 voor een enkelvoudig onderhandse aanbesteding en € 2.100 voor een meervoudig onderhandse aanbesteding. (primaire begroting 2020: € 1.000 c.q. € 2.500 inclusief BTW).

3.2. Capaciteitsraming

Een belangrijke basis voor de HWH begroting zijn de personeelslasten. Hieronder is een overzicht opgenomen van de begrote uren.

Overzicht uren per type overeenkomst	2019 begroot actualisatie	%	2020 begroot primair	%	2020 begroot actualisatie	%
Payroll	21.996	19%	21.366	21%	22.720	18%
Inleen	48.093	41%	41.277	40%	52.134	41%
Inhuur	42.837	36%	35.584	35%	45.906	36%
Overheid	4.955	4%	4.905	5%	6.533	5%
Totaal	117.880	100%	103.131	100%	127.293	100%

In de geactualiseerde begroting 2020 is een vacatureruimte opgenomen van circa 19.400 uur. Er is uitgegaan van de ambitie om in 2020 41% van alle productieve uren in te kunnen vullen met medewerkers die worden ingeleend van de waterschappen. De begroting van de uren is gebaseerd op de huidige invulling van de projectteams van de projecten die in 2020 worden begroot.

3.3 Herverdeeleffecten

In bijlage 3 en 4 van de geactualiseerde begroting worden de effecten voor de bijdragen van de waterschappen weergegeven.

3.4 Monitoring

De voortgang van de begroting wordt gemonitord in de bestuursrapportages. De inhoud en indeling van de bestuursrapportages komen overeen met de indeling van de begroting. Er blijft onverminderd aandacht voor de KPI's, zoals capaciteit en liquiditeit.

CONCEPT

4 Financiële analyse wijziging 2020

In deze paragraaf worden de belangrijkste wijzigingen aangegeven ten opzichte van de primaire begroting 2020.

4.1 Begroting naar programma's

Programma	2019 JEV	2019 begroot actualisatie	2019 begroot 5e wijziging	2020 begroot primair	2020 begroot actualisatie	Mutatie 2020 primair t.o.v. 2020 actualisatie
1. Bestuur en organisatie	2.699.528	3.387.366	3.387.366	2.973.804	3.221.533	247.729
2. Kennis en verbinden	913.686	958.686	958.686	931.124	1.258.094	326.970
Subtotaal instandhouding	*3.613.214*	*4.346.051*	*4.346.051*	*3.904.928*	*4.479.627*	*574.699*
3. Innovatie en transformatie	377.453	827.453	827.453	839.865	845.868	6.003
4. Digitale dienstverlening	1.056.791	1.013.791	1.206.791	701.195	366.851	-334.344
5. Organisatie en samenwerking	1.827.090	2.285.106	2.347.090	1.865.571	2.353.201	487.630
6. Informatie - datastromen	1.427.569	1.093.498	1.578.569	796.756	1.506.609	709.853
7. Informatieveiligheid en privacy	1.026.018	1.101.018	1.101.018	800.197	1.200.000	399.803
8. Waterkeringen	231.489	411.985	471.489	135.717	746.534	610.817
9. Watersysteem	498.371	698.705	753.371	433.984	1.398.214	964.230
10. Waterketen	1.193.109	1.226.932	1.226.932	1.159.775	1.538.288	378.513
11. Bedrijfsvoering	944.633	1.002.708	1.148.133	865.952	605.174	-260.778
12. SAW@	1.441.110	1.607.638	1.672.610	1.607.637	1.677.064	69.426
13. AHN / Beeldmateriaal	4.465.163	4.409.650	4.404.964	4.356.764	4.678.787	322.022
14. Informatiehuis Water	2.312.260	2.670.542	2.670.542	1.310.236	1.569.651	259.416
15. Kassiersfunctie	600.357	610.357	610.357	575.473	611.105	35.632
Subtotaal projecten	*17.401.412*	*18.959.382*	*20.019.319*	*15.449.123*	*19.097.345*	*3.648.222*
Totaal exclusief BTW	**21.014.626**	**23.305.434**	**24.365.370**	**19.354.050**	**23.576.972**	**4.222.922**
*Totaal inclusief BTW**	*25.427.697*	*26.950.056*	*29.482.098*	*22.326.326*	*28.528.136*	*6.201.810*

* Ivm de in januari 2019 gewijzigde BTW positie van HWH zijn alle financiële overzichten herrekend naar bedragen exclusief BTW. Voor vergelijkbaarheid met de eerder opgestelde begroting zijn onderaan de tabel de bedragen inclusief BTW opgenomen.

4.2 Van primaire begroting 2020 naar geactualiseerde begroting 2020

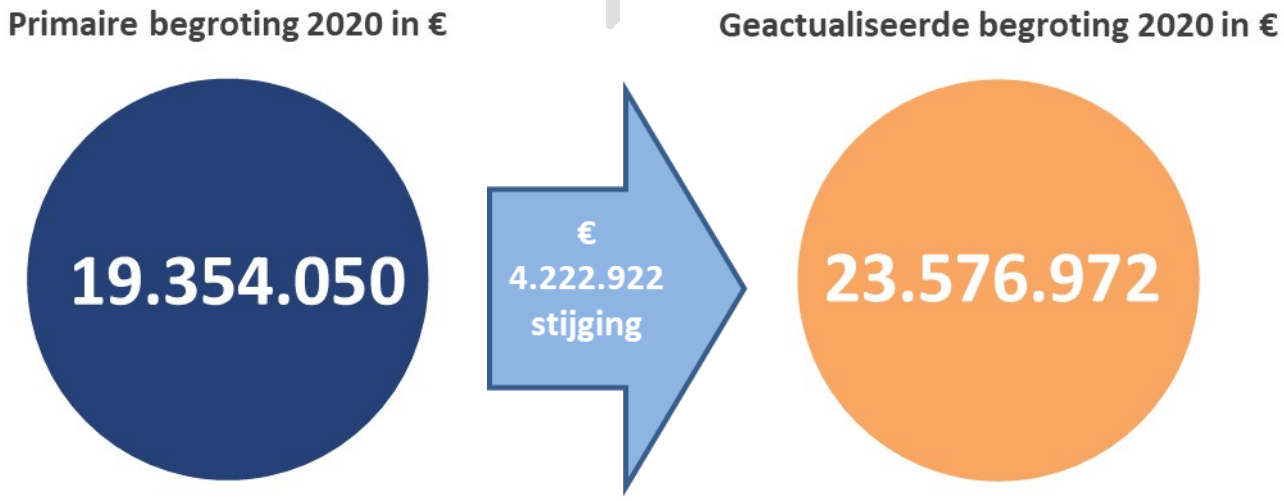

De primaire begroting 2020 (vastgesteld in april 2019) is herrekend van een begroting inclusief BTW naar een begroting exclusief BTW. Op basis van de toenmalige programma-indeling, ziet dit er uitgedrukt in cijfers als volgt uit. Voor een transponeringstabel van de oude naar de nieuwe programma-indeling wordt verwezen naar bijlage 7 in de begroting.

Programma	2020 begroot primair inclusief BTW (vastgesteld april 2019)	Af: BTW component	2020 begroot primair exclusief BTW herrekend
1. Bestuur en organisatie	3.344.150	-370.347	2.973.803
2. Kennis en verbinden	1.735.200	-282.917	1.452.283
Subtotaal instandhouding	*5.079.350*	*-653.264*	*4.426.086*
3. Waterketen	1.370.800	-221.542	1.149.258
4. Projecten Bedrijfsfuncties	1.843.839	-305.337	1.538.502
5. Projecten Diensten	5.982.501	-1.016.934	4.965.567
6. Projecten Derden AHN, BM en SAW@	6.486.737	-522.335	5.964.402
7. Projecten Informatiehuis Water	1.563.100	-252.864	1.310.236
Subtotaal projecten	*17.246.976*	*-2.319.012*	*14.927.964*
Totaal	**22.326.326**	**-2.972.276**	**19.354.050**

De geactualiseerde begroting 2020 is uitgedrukt in cijfers als volgt tot stand gekomen:

Wijzigingen geactualiseerde begroting 2020 ten opzichte van primaire begroting 2020	Totaal	Instand-houding	Projecten
Begroting 2020 primair indusief BTW	**22.326.326**	**5.079.350**	**17.246.976**
Af: BTW	-2.972.276	-653.263	-2.319.013
Begroting 2020 primair exclusief BTW, oude indeling	***19.354.050***	**4.426.087**	**14.927.964**
Wijziging programma-indeling*	-	-521.159	521.159
Begroting 2020 primair exclusief BTW, nieuwe indeling	***19.354.050***	***3.904.928***	***15.449.123***
Wijziging basis uurtarief	-62.550	-23.134	-39.416
Subtotaal na wijziging uitgangspunten	***19.291.499***	***3.881.794***	***15.409.707***
Wijziging interne projecten	107.506	107.506	-
Nieuwe projecten	1.774.449	-	1.774.449
Beëindigde projecten	-743.261	-	-743.261
Wijziging begrote uren projecten	972.249	297.386	674.863
Wijzigingen overige kosten projecten	2.174.528	192.941	1.981.586
Begroting 2020 geactualiseerd	**23.576.972**	**4.479.627**	**19.097.345**

*Innovatie en transformatie is in de nieuwe programma-indeling verplaatst naar een programma onder de projecten. De begroting van het vergadercentrum verplaatst van de projecten naar de instandhouding.

CONCEPT

4.3 Instandhouding

De instandhouding is faciliterend aan de uitvoering van de projecten. Alle wijzigingen die betrekking hebben op de begroting van instandhouding moeten na een zienswijzeprocedure door het Algemeen bestuur HWH worden vastgesteld. In de geactualiseerde begroting 2020 is 14% van het totale begrotingsbedrag benodigd voor de uitvoering van bestuur en organisatie. De verhoudingen ten opzichte van de begroting van de projecten zijn nu stabiel. De afgelopen jaren heeft binnen HWH de nadruk vooral gelegen op de kwaliteitsverbetering van de bedrijfsvoering. In 2019 zijn de laatste grote interne projecten (voldoen aan archiefwet en vervanging financieel systeem) afgerond. 2020 wordt gebruikt voor de afronding van de laatste punten. Na de verhuizing, welke zal plaatsvinden in 2020, wordt in 2021 overgegaan in een continu verbetertraject. Zo kan een moderne omgeving onderhouden worden waar HWH zo goed mogelijk haar medewerkers kan faciliteren die samen met de waterschappen werken aan hun renderende samenwerking.

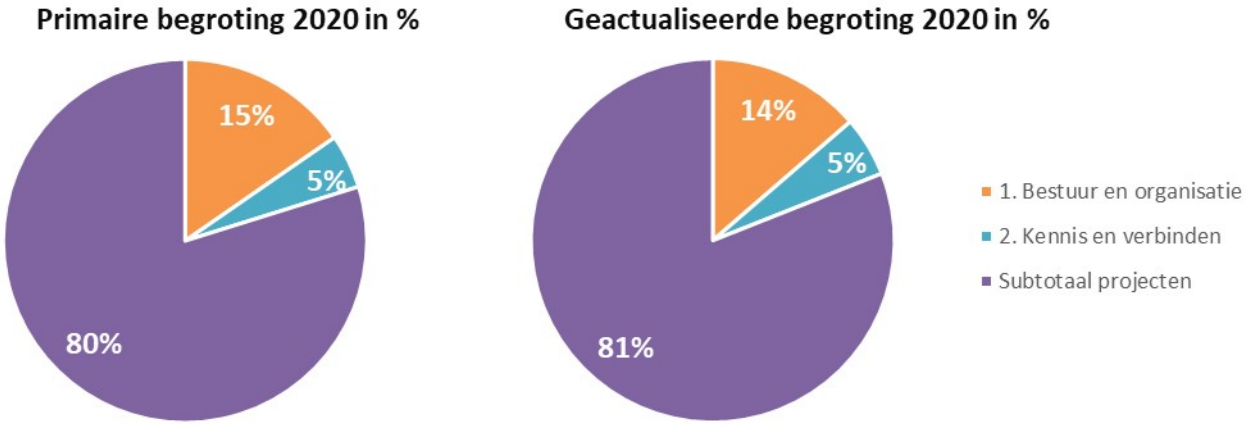

Een korte toelichting op de ontwikkeling in de begrote kosten instandhouding (programma 1 en 2) ten opzichte van de primaire begroting 2020:

- Programma 1. Bestuur en organisatie:
    - Bij capaciteitsmanagement is in 2020 1 fte toegevoegd aan de begroting ter ondersteuning van werving en selectie van medewerkers. Vanuit het voorzichtigheids principe is de opbrengst van de doorbelasting naar projecten niet navenant hoger begroot. Dit betekent dat per saldo de begrotingspost voor capaciteitsmanagement stijgt. Wanneer in 2020 blijkt dat er meer kosten doorbelast kunnen worden naar projecten, zullen de kosten op deze begrotingspost per saldo lager zijn.
    - Bij inkoop is 0,5 fte toegevoegd aan de begroting ter ondersteuning van strategisch inkoop. Vanuit het voorzichtigheids principe is de opbrengst van de doorbelasting naar projecten niet navenant hoger begroot. Dit betekent dat per saldo de begrotingspost voor inkoop stijgt. Wanneer in 2020 blijkt dat er meer kosten doorbelast kunnen worden naar projecten, zullen de kosten op deze begrotingspost per saldo lager zijn.
    - De in de primaire begroting 2020 opgenomen begrotingspost voor uitbreiding instandhouding is in de geactualiseerde begroting verwerkt in de desbetreffende kostenplaatsen. Dit is voornamelijk zichtbaar bij organisatie ondersteuning. Dit is voornamelijk zichtbaar bij organisatie ondersteuning (programma 1) en kwaliteitsborging (programma 2).
    - De kosten voor mobiliteit dalen door minder benodigde inzet van mobiliteitsbegeleiding.

- Voor nieuwe interne projecten worden, voor aanvang, business cases voorgelegd aan het Dagelijks bestuur HWH. Voor meer details over de interne projecten wordt verwezen naar de bijlage bij de kaderbrief 2021.

- Programma 2. Kennis en verbinden:
  - De in de primaire begroting 2020 opgenomen begrotingspost voor uitbreiding instandhouding (programma 1) is in de geactualiseerde begroting verwerkt in de desbetreffende kostenplaatsen. Hieronder valt ook kwaliteitsborging in de projecten.
  - De dienstverlening voor Business Cases en de controle van lopende projecten wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de OGT en zal als zodanig worden behandeld. Dit betekent dat iedere opdracht leidt tot een formele begrotingswijziging. Aan het begin van het jaar zullen de kosten voor de gehele voorfase (capaciteit business cases) in de instandhouding (het abonnement) zitten en dat deze gedurende het jaar, daar waar opdracht wordt gegeven voor een business case en/of project, (gedeeltelijk) ten laste van projecten worden gebracht.
  - Door de herinrichting van de huisvesting (geen vergaderzalen meer tussen werkplekken), wijzigt ook het aantal vierkante meters wat beschikbaar is voor het vergadercentrum (herverdeling en uitbreiding). Hierdoor verschuiven deels kosten van de huisvesting van werkplekken (opgenomen onder de begrotingspost facilitair, programma 1) naar het vergadercentrum (programma 2). Daarnaast is er rekening gehouden met extra exploitatiekosten voor het vergaderscentrum, zoals besloten door het Algemeen bestuur d.d. 28 november 2019. De begrote kosten voor het vergadercentrum nemen hierdoor toe.

4.4 Projecten waterschappen

Dit betreft de programma's 3 tot en met 11. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen) organiseren zich per project in een uitvoerend overleg (UO). Dit UO heeft zeggenschap over de gelden die worden begroot voor de projecten binnen een programma. Dit deel van de begroting dient formeel door het Algemeen bestuur HWH te worden vastgesteld.

4.5 Projecten met derden en kassiersfunctie

Dit betreft de programma's 12 tot en met 15. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld UO. De opdracht van de waterschappen aan HWH beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van HWH. Dit deel van de begroting dient echter wel formeel door het Algemeen bestuur HWH te worden vastgesteld.

CONCEPT

5 Vervolg planning

De planning voor de begroting is als volgt:

Begroting 2021 en geactualiseerde begroting 2020	Deadline	Team/Gremium
DB vaststellen concept ontwerp begroting	18-12-2019	Dagelijks Bestuur
Start zienswijzeprocedure, begroting naar ws'en 8 weken	Week 2 2020	Waterschappen
Einde zienswijzeperiode	Week 10 2020	Waterschappen
DB: vaststellen nota van toelichting begrotingswijziging 2020, definitieve ontwerp begroting 2021 en eventuele concept wijzigingsvoorstellen	Week 13 2020	Dagelijks Bestuur
AB vaststellen wijziging begroting 2020 en begroting 2021	Week 16 2020	Algemeen Bestuur
Aanleveren vastgestelde geactualiseerde begroting 2020 en begroting 2021 bij provincie	Week 18 2020	Provincie

6 Gevraagd besluit

1. De 1e begrotingswijziging 2020 van de Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis vast te stellen.

2. Kennis te nemen van de reactienota op de ingediende zienswijzen (VOLGT).

CONCEPT